

**ВІННИЦЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ МИХАЙЛА КОЦЮБІНСЬКОГО**

Факультет дошкільної, початкової освіти та мистецтв імені Валентини Волошиної

Кафедра дошкільної та початкової освіти

**ПРОГРАМА
Наукового гуртка
«Наукова лабораторія майбутніх творчих педагогів
обдарованих дітей
«КОВОРКІНГ КРЕАТИВНИХ»»**

Керівники – к.п. н., доц.. Демченко О.П., асистент Бондар Ю.В.

Вінниця - 2020

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСАКА

Пошук талановитих учнів, розвиток їхнього творчого потенціалу є одним з пріоритетних завдань як держави в цілому, так і системи освіти зокрема. В формуванні обдарованої особистості важлива роль належить педагогу-фасилітатору, який має стати партнером у процесі її зростання: своєчасно виявляти спеціальні здібності, стимулювати прояви творчості та створювати необхідні умови для її самореалізації. В такого вихователя за роки навчання у виші має бути сформована відповідна компетентність, завдяки якій він зуміє своєчасно діагностувати прояви обдарованості в дитини та створити необхідні умови їх розгортання.

Відповідно до цього, в останні десятиріччя у контексті реформування сучасної української системи вузівської підготовки фахівців психолого-педагогічного профілю все частіше робиться акцент на необхідності формування в студентів готовності до роботи з розвитку спеціальних здібностей дітей як ознаки обдарованості. Не зважаючи на це, допоки прослідковується низка проблем і суперечностей у цій сфері професійної освіти. Спостерігається недостатній рівень підготовленості педагогів до роботи із здібними дітьми в закладах освіти різних рівнів, результатом чого є втрата сенситивних періодів для розгортання потенціалів обдарованості, нереалізованість творчих особистостей, високий рівень фрустрованості та наявність у них соціально-психологічних проблем. У кінцевому результаті, з одного боку, страждає особистість, яка не змогла отримати належних умов для задоволення своїх освітніх потреб і розвитку обдарованості. З другого боку, держава втрачає безцінний людський капітал, майбутню національну еліту, видатних учених, політиків, митців, спортсменів тощо.

З огляду на це, нагальною проблемою професійної педагогіки є здійснення у ЗВО спеціальної підготовки майбутніх педагогів до роботи з дітьми, які проявляють неординарні здібності в різних видах діяльності, нестандартно мислять і вирізняються оригінальними способами розв'язання як пізнавальних завдань, так і соціальних ситуацій. У процесі вузівської освіти фахівці психолого-педагогічного профілю мають оволодіти відповідною компетентністю, яка забезпечить їм у перспективі можливість створення культурно-освітнього простору, комфортного й сприятливого для розгортання потенціалів кожної потенційно обдарованої особистості.

Основою формування компетентності в конкретній площині є система відповідних знань та відповідних умінь, які необхідно творчо використовувати в процесі розв'язання педагогічних ситуацій. Усвідомлення студентами природи й сутності обдарованості стане науковим підґрунтям для формування в них готовності до роботи з обдарованими особистостями. З огляду на те, що педагоги в закладах освіти мають працювати з дітьми, в яких проявляються на високому рівні як загальні, так і спеціальні здібності (в тому числі й соціальні) як критерій для констатації обдарованості, вони повинні орієнтуватися в особливостях їх прояву в дітей різних вікових груп.

Мета наукового гуртка: формування майбутніх фахівців вихователів і вчителів початкової школи як суб'єктів створення культурно-освітнього простору для розвитку обдарованості дітей в умовах регіону.

Завдання:

–розширення знань студентів з теорії обдарованості, особливостей педагогічної діяльності з виявлення проявів обдарованості в дітей дошкільного і молодшого шкільного віку, розвитку дитячої обдарованості;

–дослідження наукового фонду з просторової проблематики, з'ясування сутності культурно-освітнього простору, сприятливого для розгортання потенціалів соціальної обдарованості, його параметрів;

–формування позитивної установки та професійної мотивації на роботу з соціально обдарованими дітьми як майбутньою елітою української нації;

–вивчення наукових розробок із проблеми соціальної обдарованості як психологічного та соціально-педагогічного феномену, особливостей вияву на різних вікових етапах;

–визначення професійних характеристик фахівця психолого-педагогічного профілю як суб'єкта просторотворення;

–ознайомлення з сучасними методиками виявлення дітей з ознаками обдарованості;

–визначення етапів педагогічної роботи з пошуку обдарованих дітей і підлітків, вибір методів проявів обдарованості на різних вікових етапах;

–формування вмій і навичок проведення психологічного і педагогічного пошуку обдарованих дітей у закладі освіти, обробки та інтерпретації отриманих результатів; основі встановлених критеріїв і показників визначення виду обдарованості;

–вироблення вмій і навичок впровадження результатів наукового дослідження (чи його елементів) у практику суспільного та сімейного виховання: готувати доповіді, проводити відкриті заняття чи їх фрагменти, складати програми, добирати матеріали для наукової статті чи виступу на науковій конференції;

–розвиток здатності узагальнювати й презентувати отримані результати з виявлення обдарованих дітей на науково-практичних конференціях;

–накреслення способів співпраці фахівців психолого-педагогічного профілю у процесі моделювання й створення культурно-освітнього простору для розвитку соціальної обдарованості;

–виховання особистісних і професійних якостей, необхідних для роботи з соціально обдарованими дітьми: активної професійно-особистісної позиції, креативність, творчу активність, абнотивності, рефлексивності, фасиліативної позиції, соціального і емоційного інтелекту тощо.

Участь у науковому гуртку розширить знання студентів про:

–природу обдарованості людини;

–види і специфіка кожного з різновидів обдарованості;

–психологічну характеристику обдарованих учнів та їх особливості;

–проблеми обдарованих дітей і способи їх подолання;

–сутність методик виявлення обдарованості, способи діагностики інтелектуальної та творчої обдарованості.

–особливості організації навчально-виховного процесу з обдарованими дітьми;

–форми й методи роботи з обдарованими учнями;

–умови співпраці з батьками для успішного виховання й розвитку

обдарованих дітей.

Участь у роботі гуртка передбачає формування у студентів *умінь і навичок*:

- організовувати різні форми й методи навчально-виховної роботи з інтелектуально та творчо обдарованими дітьми та молоддю;
- діагностувати ступінь інтелектуальної та творчої обдарованості;
- консультувати вчителів щодо особливостей організації навчально-виховної роботи з обдарованими дітьми й молоддю;
- надавати рекомендації педагогам та батькам щодо навчання та виховання обдарованих учнів;
- здійснювати бібліографічну роботу із залученням сучасних інформаційних технологій;
- формулювати й вирішувати завдання, що виникають у ході виконання науково-дослідницької роботи;
- вибирати необхідні методи дослідження (модифікувати існуючі, розробляти нові методи), виходячи із завдань конкретного дослідження;
- використовувати діагностичні методики у вивченні особистості молодшого школяра та учнівського колективу;
- застосовувати сучасні інформаційні технології при проведенні наукових досліджень;
- обробляти отримані результати, аналізувати й представляти їх у вигляді закінчених науково-дослідних і науково-методичних розробок (звіту з науково-дослідної роботи, тез доповідей, наукової статті, кваліфікаційної магістерської роботи);
- оформляти результати здійсненої науково-дослідної роботи відповідно до сучасних вимог..

Учасники: в науковий гурток входять магістранти, студенти спеціальності 012 Дошкільне виховання і 013 Початкове навчання.

**План роботи студентського наукового гуртка
на 2020-2021 навчальний рік**

№ п/п	Організаційні форми роботи	Дата проведення	Відповідальні
1	Формування складу наукового гуртка на навчальний рік, вибір органів самоврядування	вересень	керівник групи
2	Визначення основних напрямів роботи наукового гуртка на 2020 – 2021 н.рік	вересень	керівник, члени гуртка
3	Проведення засідань наукового гуртка	кожного місяця	керівник гуртка
4	Вивчення теоретичних психолого-педагогічних засад обдарованості	вересень	члени гуртка
5	Дослідження особливостей вияву різних видів обдарованості на різних вікових етапах	жовтень	члени гуртка
6	Ознайомлення з методиками виявлення одарованих дітей	листопад - грудень	члени гуртка
7	Проведення психологічного і соціального педагогічного дослідження з виявлення дітей з різними виявами обдарованості.	грудень - квітень	члени гуртка
8	Вивчення особливостей роботи фахівців психолого-педагогічного профілю зі створення культурно-освітнього простору для розвитку одарованих дітей і підлітків	березень-	члени гуртка
9	Створення професійного портрету фахівця психолого-педагогічного профілю як суб'єкта створення культурно-освітнього простору для розвитку обдарованості	квітень	керівник гуртка, члени гуртка
10	Театралізована діяльність як засіб розвитку обдарованості дітей	квітень	члени гуртка
11	Представлення отриманих результатів з виявлення одарованих дітей на засіданнях наукової групи	листопад - квітень	керівник гуртка, члени гуртка
12	Підготовка на основі отриманих результатів теоретичного й емпіричного дослідження доповідей і статей на науково-практичні конференції	листопад - квітень	члени гуртка
13	Аналіз результатів виступів на науко-практичній конференції	квітень	керівник, члени гуртка
14	Підведення підсумків діяльності студентської наукового гуртка за навчальний рік	травень	керівник, члени гуртка

Результати роботи

Написання курсових робіт

Написання магістерських робіт

Підготовка виступів на науково-практичних конференціях

Підготовка публікацій у наукових виданнях

Керівники гуртка _____ О.П. Демченко